

My a vírusy 21. storočia

Ľudstvo vždy trápili infekčné choroby. V posledných desaťročiach sa zdalo, že rozvinutý svet dokáže poraziť infekčné choroby a ich hromadný výskyt, epidémie. Rovnováha medzi vznikom a liečením infekčných chorôb je však narušená. Vyspelý a bohatý svet, ktorý sa zatiaľ javí ako chránený, ohrozujú čoraz viac epidémií. Španielska chrípka bola najzávažnejšou pandémiou posledného storočia. Nakazilo sa ňou 500 miliónov ľudí (vtedy jedna tretina populácie), zomrelo na ňu približne 50 miliónov ľudí. Španielsku chrípku spôsobil vírus H1N1 s génmi vtáčieho pôvodu. Svoj názov získala na základe toho, že Španielsko bolo jednou z prvých krajín, ktorá túto chorobu zaznamenala a informovala o nej v tlači. Na španielsku chrípku neexistovala vakcína či lieky. Podobne ako pri súčasnej pandémii, proti jej šíreniu sa zaviedli opatrenia ako izolácia, karanténa, zvýšená osobná hygiena, používanie dezinfekčných prostriedkov a obmedzenia verejných zhromaždení. Medzi hlavné príznaky ochorenia patrili bolesť hlavy, únava, suchý kašeľ, strata chuti do jedla, žalúdočné problémy, nadmerné potenie.

Ďalšou epidémiou je AIDS. Od 80-tych rokov sa nakazilo vírusom HIV viac ako 75 miliónov ľudí a viac ako 32 miliónov zomrelo na následky choroby, ktorá ho spôsobuje. AIDS oslabuje imunitný systém tým, že ničí bunky, ktoré bojujú s chorobou a infekciami.

Koronavírus SARS bol identifikovaný v roku 2003. Jeho pôvod je živočíšny, podľa WHO sa predpokladá, že môže pochádzať z netopiera, a prvýkrát sa ním nakazil človek v Číne v roku 2002. Príznaky ochorenia sú podobné chrípke - horúčka, nevoľnosť, bolesť svalstva, hlavy, hnačka či zimnica.

Covid-19 je veľkou globálnou krízou našej doby. Od vzniku koncom minulého roka sa vírus rozšíril z Číny na všetky kontinenty okrem Antarktídy, pričom Európa sa stala epicentrom ochorenia. Krajiny sa snažia spomaliť šírenie choroby testovaním, karanténnymi opatreniami, obmedzením cestovania či hromadných stretnutí, zatvorením škôl, obchodov či reštaurácií. Ochorením Covid-19 sa nakazilo doposiaľ takmer 900-tisíc ľudí, pričom naň zomrelo vyše 41-tisíc ľudí. Covid-19 postihuje najmä dýchací systém, v ťažkých prípadoch vyvoláva ťažký zápal pľúc a môže viesť až k úmrtiu pacienta. Vírus sa prenáša kvapôčkami sekrétu pri kašli, kýchaní a rozprávaní.

Pretože sme stále pod vplyvom Covid-19, musíme sa prispôbiť novým podmienkam, čo samozrejme často nie je ľahké. Nosme rúška, umývajte si ruky a verme, že všetko čo bolo pred vírusom Covid-19, sa vráti čoskoro späť.

Bianka Štrebová, SOŠ - Műszaki Szakközépiskola, Bratislavská cesta, Komárno

